

COSMIN PERȚA

Vers a szépségről

Hideg volt és szél és mocsok
a tompa nap alatt, mint egy üregét őrző borz,
mustárszag, a világ közepe. Hideg volt és varjakat hallottam
károgni életről és embereket láttam izgatottan beszélni halakról
a hazaúton. És te ma töltöd a 39-et. Betegnek és erőtlennek éreztem magam
és az a képmutató szél feltúrta bennem a betegséget, arra kényszerített,
hogy köhögjek és köpjek.
Ahogy tekergőzött bennem.
Néztünk együtt hullámokat, éltünk együtt
hatalmas boldogtalanságokban és néhány örömben a véred furcsa ritmusában.
A tompa, langyos nap alatt ma a szépségedre gondoltam,
a ráncra, amit szemed alatt viselsz,
a bőrréteg alatti szerelemre és a fényre (istenem, milyen üres szavak)
amik miatt más vagy.
Lábaimra néztem, láttam a bizonytalanságom és a morzsás aszfaltot
és valami mást éreztem.
Csendes utcákon sétáltam és csontsovány macskákkal találkoztam,
majd bementem a városközpontba
és ugyanazok a macskák mászkáltak az épületeken. Te ma 39 leszel,
a nappal rövid és éjjel sebhelyek gyűlnek
a városra, én meg csak annyit tudok: szépséged ugyanolyan valós, mint az aszfalt,
a betegség, ez a mustrászagú nap, szépséged az életről károg és halakról mesél.
Úgyhogy sétálok a városban és szépséged dicsérem, szerelmem,
dicsérlek és énekelek,
míg reggel felé egy narancs nap tompa madarakkal, szürke emberekkel
és aszfalttal, amit taposunk,
míg a halál el nem választ. És szépséged a köd és a levegő és a felhő, minden általuk
lesz túlélő. Szépséged, hogy se veled, se utánad nem lehet élni.

* *Cosmin Perța* román költő és prózaíró. 1982-ben született Felsővisóban (Vișeu de Sus), Máramaros megyében, a kolozsvári Babeș-Bolyai Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán végezte tanulmányait. A Bukaresti Egyetemen folytatta tanulmányait, ahol mesterfokozatot szerzett kortárs irodalomból. PhD tanulmányait a fantasztikum a kelet-európai irodalomban témakörben folytatta. Öt kötete és öt regénye jelent meg. 2014-ben neki ítéltek a Legjobb Fiatal Romániai Prózaíró díjat. Szövegeit 13 nyelven adták ki. Több, mint 250 cikk jelent meg írásairól román és nemzetközi kulturális folyóiratokban.

Flashback

Görcsösen, következetlenül, határozatlanul, izgatottan, mozdulatlanul.
Útra kelek egy fájdalmas helyről, 2014. augusztus 10. fojtogató légkörével,
túlhevített levegőjével egy kerületbe, ahol mindig búzlik a szemét.
A gyerekek elmentek és te a depresszió előtt vergődsz, ritmikusan vered
magad a cementhez.

Egy test igénye, amely kioltja a fényigényt.

Minden tévedésben van még egy kis tévedés.

30 éve keresem az értelmet. Számtalanszor tűnt úgy, hogy megtaláltam,
és el is hagytott.

Rohantam utánad, lefogtam érted, edzettem, ökleim a falba verve edzettem érted,
őszinte voltam és blöfföltem érted. Háborúba akarok menni
érted.

Újból istenemhez imádkoztam érted, zokogtam és szenvedtem érted,
mindenért ami történt és ami történni fog. Háborúba akarok menni érted.

Te nyugodtnak, tisztának, felsőbbrendűnek tetteted magad. Állatnak.

Egy nedvi, húllóagyi, ösztöni dolog.

Éjszaka van és ráz a hideg és felöltöztem és te azt hiszed, viccelek,

De én is voltam ott, ahol te és nagyon is jól értelek,

És nem beszélek neked megváltásról, még a légkörről sem

És arról még annyira sem, hogy milyen felesleges verset írni.

Elterülök a hűvösben, az éjben, a sötétben és mozdulatlan maradok.

Se ujjat, se tekintetet, se szempillát nem emelek. Mozdulatlanul maradok
boldogságomban.

Olyan mozdulatlanul, hogy még csak létezni sem fogok.

Hasonlóság

Egy lány verskötetét olvasom, akinek az élete megelőzte a költészetét.

Egy gát. Élettapasztalata olyan kegyetlen, hogy nehezen tud átadni bármit is.

Minden utalás erőltetett, úgy tűnik, nincs a helyén, legyen bármilyen finom.

Látok itt egy hasonlóságot. Évekig kínlódtam, hogy megfogalmazzak valamit, ami
egyszerűen nem akart előjönni. Felszínesnek és kínosnak tűntem, túlterheltnék.

De amit mondani akartam, az nem bölcseleti üzenet volt, hanem egy S.O.S.

és a szöveg keresett súlya voltaképp egy ugyanolyan mértéktű visszhangja volt egy
végtelenül egyszerűbb súlynak, a tehetetlenségnek, amely belakott engem.

Gyorsan távolodom.
Hamarosan túl messze leszek, hogy visszatérhessek ennek az életnek az idejébe.
És már nem is érdekel, hogy van-e odaát valami.

Ház a tavon

Múlt éjjel azt álmodtam, hogy szeretnek.
Egy gyékényágyas bambuszházban laktunk egy tavon, és egész nap öleltük egymást és ez az érzés betöltötte a szobát (istenem, azt hittem, tökéletesen elfelejtettem).
Aztán ő kiment és azt mondta, visszajön hamar, de tudtam, hogy sohasem fog visszatérni. Sötét volt és nyirkos, lementem a lagúnához és úszni kezdtem, egyre beljebb.
Könnyedén, mint falevél a vízben.

Láttam egy kis állatot átmenni az úton

Láttam egy kis állatot átmenni az úton.
Úgy ment, mintha tudná hova.
Szeretsz még?
Tornacipőt vettél nekem. Több száz órán át ültem a cipőben, utcán, irodában, kurzuselőadásokon, padon a parkban és kocsmákban...
úgy ültem, mintha nem volna hova mennem.

Egy adott ponton arra gondoltam, hogy mondjak pár jó szót neked,
mind gondolkodtam, mit mondhatnék
és egy jó szó se érkezett ajkaim közül.
Tudod, amikor hat éves voltam, anya elvitt a városba, hogy készítsen rólam fotókat,
mintha tudta volna, hogy az a kisleány nem fog túlélni,
hogy legalább a képét meg kell őrizni valahogy.
Több tíz méteren át követtem azt a kis állatot,
tényleg úgy nézett ki, tudja mit csinál és irigykedtem rá.
Egy sünn az úton,
egy öreg és kimerült, hatalmas sünn. Zokogott.
Lefeküdtem a sünnel a mellemen,
ő rémült, én inszomniás, valahogy összehangolódtunk
és elaludtunk.

Mondtad, hogy horkolt a sün is, meg én is.
Elszakadtak a tőled kapott cipők és borzalmasan bűzlenek, jóllehet hordom még,
napsütésben vagy esőben.
Azt hiszem, a kicsi és vad állat az, akinek nincs hova és nincs miért mennie.
Még szeretsz? Holnap kidobom a cipőket,
de ma még tartom, olyan nehéz lerángatni őket a lábamról.

Egy hasító, nyilalló csend, mint egy hát- vagy bokafájás

Napnyelvek egy tenger felett, amely ragyogó és fehér, mint a só,
csendről beszélünk, valójában nem beszélünk, gesztikulálunk
és sehol nincs csend. Ebben az üveges, sűrű tengerben egyetlen istennő
sem született.

Úgy nézem, mintha saját véretem nézném egy mosdótálban,
csendesesen, hiszen csendről volt szó.

Vers a félelemről

Rémülten szeretlek, mint akit kimondottan erre teremtettek.
Érintésre és simogatásra, karjaid közé bújásra,
mesélésre téli éjszakákon, amikor a félelmek összekucorodnak szerelmünk lábainál.
Annyi mindent el akarok mondani, meg akarok változni érted,
hogy neveljünk nem tökéletes gyerekeket ebben a cinikus világban,
amiben csak simogatásod képes elcsendesíteni, lenyugtatni mindezt a dühöt
és a tehetetlenséget,
amiben hangod elcsitítja a kilátástalanságot és elaltatja.
Félek ettől a boldogságtól, mint egy hatalmas háború kitörésétől,
félek magamtól, hogy ne tegyek rosszat veled, hogy meg ne bántsalak,
hogy egy reggel ne egy ismerős test mellett ébredj,
amiből kicsorgott minden szeretet, mint ahogy nehézvíz csapódik vadul a cementre.
Ne, ne hagyd elpusztulni a fényt, ne, ne hagyd,
hajolj fölém és takarj be,
rejts el mélyen bordáid közé, zárj el, lálncolj le

hogy ne jöhessek ki, hogy ne szabadulhassak ki, hogy ne bírjak betelni,
hogy ne bírj betelni. Hajolj fölém és megcsókollak,
becsukjuk szemünk és ránk terül a nyugalom,
mint egy végtelen mező, alkonyatkor,
a szélben, ami átfúj tincseid közt,
ahol nincs se szomorúság, se bármi más.

ANDRÉ FERENC fordításai

